

Słowo Redaktora

Odszedł Pasterz nasz...

Drodzy Urzędowianie, Miłośnicy i Przyjaciele Ziemi Urzędowskiej

Pomimo obiektywnych trudności udało się zachować roczną cykliczność naszego czasopisma, które ukazuje tuż przed najwspanialszymi polskimi świętami – Bożym Narodzeniem. Pragnąłbym, żeby dla wielu z Was stało się ono gustownym, ambitnym i oryginalnym prezentem pod świąteczną choinkę i, mam nadzieję, fascynującą lekturą w przerwach między rodzinnymi rozmowami i konsumpcją kulinarnych rarytasów. Brak komfortu finansowego Towarzystwa i coraz mniejsze możliwości pozyskiwania środków na druk „Głosu”, nie pozwalają zagwarantować regularnego jego wydawania w zwyczajowym majowoczerwcowym terminie. Ważne jest jednak, że póki co dzięki całkowicie społecznej i bezinteresownej pracy wielu pasjonatów, możemy zachować roczny charakter periodyku. Ze względu na późnojesienny, już prawie zimowy termin wydania czasopisma, w rubryce aktualności zostały skumulowane relacje z wydarzeń mających miejsce w 2012 i 2013 r. – relacje z Dni Urzędowa i wizyt we Lwowie z okazji Święta Odzyskania Niepodległości.

Motywnym przewodnim i osią, wokół której koncentruje się problematyka zamieszczonych w „Głosie Ziemi Urzędowskiej” publikacji, były obchody 150. rocznicy wybuchu powstania styczniowego, głęboko zakorzenionego w świadomości nie tylko mieszkańców Urzędowa, ale i wszystkich Polaków. Czczymy ją specjalną, okolicznościową rubryką poświęconą temu wydarzeniu. Obchody rocznicy powstania miały miejsce również w Urzędowie. W dniu 15 sierpnia, po mszy świętej sprawowanej w tej intencji, grupa około stu osób, hołdująca patriotycznym wartościom, złożona z mieszkańców parafii urzędowskiej i gości z dalszych stron, czciła nieśmiertelnych bohaterów poległych w nierównej walce z carskim agresorem. Na temat działań powstańczych z początku lat sześćdziesiątych XIX w., toczących się na terenie Urzędowa i okolic, napłynęły do redakcji dwa niezależne od siebie artykuły: dr Anny Wnuk i dr Agnieszki Tuderek, których treść, z uwagi na wspólną bazę źródłową, w wielu fragmentach jest mocno zbieżna. Uznając prawo obu autorek do prowadzenia niezależnych badań naukowych, postanowiliśmy je oba w całości opublikować. Szczególnie cenny jest artykuł A. Wnuk wygłoszony na konferencji zorganizowanej przez Wojewódzką Radę Towarzystw Regionalnych, której niżej podpisany miał zaszczyt przewodniczyć.

Bardzo smutnym wydarzeniem dla członków i miłośników Towarzystwa, ale nade wszystko dla wielkiej rzeszy parafian urzędowskich, była niespodziewana śmierć charyzmatycznego kapłana ks. kanonika Aleksandra Bacy, który dokładnie połowę swego dorosłego życia spędził w Urzędowie, tworząc rzeczy i wartości nieprzemijające. A że autorytety i jednostki nieprzeciętne tak łatwo w naszej polskiej rzeczywistości są niszczone przez kompleksy i zazdrość tych, których z reguły nie stać na bezinteresowne działania dla wspólnego dobra, to nie doczekał się

na tej ziemi wdzięczności za to, co uczynił dla większości z nas. „**Odszedł Pasterz nasz, co ukochał lud...**”.

Jemu, a także śp. mgr. Józefowi Gałkowskiemu – równie wielce zasłużonemu dla Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej, który także niedawno przeszedł do innej rzeczywistości, składamy hołd i podziękowania za ich społeczną pracę i wyświadczone dary duchowe. Obu doskonale znałem, obaj „wyżłobili” nieusuwalne piętno w moim życiorysie, o czym piszę w innym miejscu.

Licząc na liczne grono czytelników, zjeżdżających na Boże Narodzenie do swych rodzinnych gniazd, przedstawiam do lektury i rozważenia treść uchwały Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej, sygnowaną przez jego członków na spotkaniu opłatkowym 15 grudnia 2013 r.

PROŚBA I ZOBOWIĄZANIE**Na ręce Przewodniczącego Rady Gminy Urzędów Pana Marka Przywary**

Powołując się na uchwałę pierwszego zjazdu Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej odbytego w 1985 r., na którym jako najważniejszy cel nowego stowarzyszenia wyznaczono podjęcie starań o przywrócenie Urzędowowi prawa miejskiego, Zarząd Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej prosi Przewodniczącego Rady Gminy Pana Marka Przywarę i Pana Wójta mgr. inż. Jana Woźniaka o wszczęcie procedury zmierzającej do przywrócenia i nadania naszej miejscowości (dawniej wysokiej rangi ośrodkowi miejskiemu) statusu miasta. Podejmowane wcześniej, w różnej formie, apele nie doczekały się, jak dotąd, żadnego pozytywnego finału¹. Obecnie prawo miejskie odzyskuje Zaklików, który od strony tradycji historycznej, a mamy przekonanie także dzisiejszej pozycji, w żaden sposób nie dorównuje Urzędowowi.

Starania o przywrócenie prawa miejskiego naszemu wspaniałemu dawniej miastu, a dzisiaj znanej szeroko i prężnie rozwijającej się gminie, podyktowane są dalekosiędną troską o dobro i rozwój naszej Ukochanej Małej Ojczyzny. Nie podjęcie tej inicjatywy stanie się naszym historycznym obciążeniem, pokolenia, które dzisiaj najwięcej w tej sprawie może zrobić. Chcemy też, aby postulat usilnych, serio prowadzonych starań o prawo miejskie dla Urzędowa, stał się podstawowym hasłem w zbliżających się następnych kampanii wyborczych. Idealną okolicznością do zrealizowania tego zamierzenia będzie 2015 rok – 610. rocznica uzyskania prawa miejskiego.

Z wyrazami szacunku

W imieniu Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej

Marian Surdacki

Urzędów–Lublin, 15 grudnia 2013 r.

¹ Zob. m.in. liczne apele i artykuły Mariana Surdackiego publikowane w tej sprawie w „Głosie Ziemi Urzędowskiej”, „Bractwie” czy książkach *Urzędów w XVII–XVIII wieku. Miasto–Społeczeństwo–Życie codzienne* oraz *Dzieje Urzędowa* (red. R. Szczygiel, M. Surdacki).

Aktualności

Teresa Kaźmierak

Dni Urzędowa 2012

W roku 2012 Dni Urzędowa świętowane były w dniach 26–28 maja. Zorganizowane zostały przez Radę i Wójta Gminy Urzędów, Gminny Ośrodek Kultury oraz Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej.

W sobotę 26 maja w sali Gminnego Ośrodka Kultury odbył się blok taneczny Akademii Promocji Tańca Ewy Ekiert. Występy taneczne dzieci i młodzieży zgromadziły liczną publiczność. Następnie na scenie wystąpiła gwiazda wieczoru Halina Frąckowiak. Wiele osób z sentymentem słuchało utworów przypominających im młodość.

Dni Urzędowa 2012. Od lewej: prezes TZU Tomasz Wyka, Halina Wyka, Halina Frąckowiak, wójt gminy Urzędów Jan Woźniak, wiceprezes TZU Marian Surdacki, Ewa Surdacka

W niedzielę 27 maja już o godz. 7.00 rano na zbiorniku wodnym w Skorzczych odbyły się zawody wędkarskie o Puchar Wójta Gminy Urzędów. Natomiast główne uroczystości odbywały się w Domu Wiejskim w Józefinie. Przybyło wielu zacnych gości, władze naszej gminy oraz mieszkańcy. Uroczystości zbiegły się z niedzielą Zesłania Ducha Świętego. O godz. 14.00 na placu przed nowym budynkiem odprawiona została msza św. polowa. Nabożeństwu przewodniczył ks. kan. Andrzej Mizura, proboszcz parafii pw. Trójcy Przenajświętszej w Popkowicach. W wygłoszonej homilii nawiązał do słów Jana Pawła II „Niech zstąpi duch Twój i odnowi oblicze tej ziemi”. I ta właśnie uroczystość jest tego wyrazem. Bo ten nowo wybudowany budynek, Dom Wiejski jest świadectwem jedności mieszkańców i władz, podkreśla także wspólne myślenie i działanie. Wyraził nadzieję, że ten nowy, piękny obiekt kultury, w który włożono tyle serca, chęci, dobrej woli i takiego wewnętrznego animuszu, pozostawi trwały ślad na ziemi, który będzie doceniony nie tylko dzisiaj przez mieszkańców, ale również przez przyszłe pokolenia.

Dr Anna Wnuk przedstawiła historię powstania miejscowości Józefin, a zebrani dowiedzieli się skąd pochodzi

owa nazwa i dlaczego wieś tak się nazywa. Następnie Jan Woźniak, wójt naszej gminy, zapoznał zebranych z historią budowy Domu Wiejskiego w Józefinie. Złożył podziękowania wszystkim, którzy inspirowali to przedsięwzięcie i przyczynili się do jego realizacji, tym, którzy wspierali i pomagali, a także przygotowali tę uroczystość.

Wyrazy szacunku, szczerze życzenia i listy gratulacyjne dla wszystkich mieszkańców złożyli: Jan Kozioł – przedstawiciel kuratora oświaty w Lublinie, Tadeusz Wojtak – starosta kraśnicki, przedstawicielka Wioletty Wilkos z Lokalnej Grupy Działania oraz reprezentanci Związku Sadowników RP. Ponadto w uroczystości uczestniczyli Tomasz Pękalski – członek Zarządu Województwa Lubelskiego oraz Andrzej Łysakowski – wójt gminy Wilkołaz.

Ważnym punktem programu w tym dniu było oficjalne uroczyste otwarcie nowego obiektu. Dokonano przecięcia wstęgi, a ks. kan. Andrzej Mizura poświęcił nowo oddany budynek. Uczestnicy uroczystości mogli zwiedzić nowy obiekt kultury. W tym czasie radna naszej gminy Elżbieta Dziurda zaprezentowała wiersz własnej twórczości o naszej gminie. Po uroczystościach oficjalnych odbył się festyn rekreacyjny, na który złożyły się: występy artystyczne dzieci ze Szkoły Podstawowej w Leszczynie pod kierunkiem Moniki Węclawskiej i z Zespołu Szkół w Skorzczych pod kierunkiem Piotra Surowca, występ zespołu „Vox Celestis”, widowisko zaprezentowane przez DPS Popkowice, zespół kabaretowy „Suchynianki”, koncert zespołu „Dwie plus jeden”, występy zespołów KGW oraz koncert „Kapeli Janka”.

Prawdziwą niespodzianką i atrakcją, zwłaszcza dla dzieci, było pojawienie się nad głowami świętujących dni miejscowości paralołni, z której leciały cukierki.

Uroczystościom towarzyszyły stoiska promocyjne LGD Kraśnik, Związku Sadowników RP, wystawa rękodzieła artystycznego oraz stoiska gastronomiczne.

W poniedziałek 28 maja w sali Gminnego Ośrodka Kultury odbył się program dla dzieci pt. „Ziemia to świat ludzi” – widowisko w wykonaniu Agencji Artystycznej z Lublina. Radość dzieci nie miała końca. Weseli clowni i przebierańcy wspaniale bawili dzieci.

Dni gminy to święto, kiedy eksponowane są walory „małej ojczyzny” i jej piękno naturalne. Gmina Urzędów może poszczycić się wieloma takimi miejscami. W tym roku właśnie takim przykładem był Józefin. Nowo oddany budynek położony w tak uroczym miejscu będzie służył mieszkańcom. To ważne wydarzenie stanie się cenną lekcją poznania dorobku kulturowego naszego regionu. Będzie jednocześnie przypominać młodemu pokoleniu jego cenne wartości.

Do organizacji uroczystości przyczyniło się wielu sponsorów, którzy w różny sposób związani są z tym miejscem.

Teresa Kaźmierak

94. rocznica odzyskania niepodległości

11 listopada to święto, które skłania nas do refleksji na tematy patriotyczne. Ten dzień obchodzimy z należytym poszanowaniem pamięci osób, które poświęciły życie, abyśmy mogli cieszyć się dzisiaj wolnością.

W roku 2012 w naszej gminie uroczystości związane ze Świętem Niepodległości rozpoczęły się o godz. 10.00 Biegiem Niepodległości ulicami Urzędowa, który został zorganizowany przez Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej. W tym biegu ulicznym wokół wałów urzędowskich oraz uliczkami obok Rynku wzięło udział 30 uczestników.

Część oficjalna rozpoczęła się o godz. 11.30 mszą św. za ojczyznę w kościele parafialnym. Po mszy poczty sztandarowe, licznie zgromadzeni mieszkańcy oraz władze naszej gminy udali się przed pomnik Józefa Piłsudskiego. Tam orkiestra strażacka odegrała marsz *Legiony to*, a uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły odczytali uroczysty apel pamięci. Delegacje przedstawicieli samorządu gminnego, TZU, Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Wł. Jagiełły, Zespołu Szkół im. Orłąt Lwowskich, Ochotniczej Straży Pożarnej, Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Klub w Urzędowie oraz organizacji kombatanckich – WiN i AK, złożyły wiązanek kwiatów, oddając hołd marszałkowi Piłsudskiemu.

Następnie delegacje przedstawicieli Rady Gminy i OSP udały się zaprzęgami konnymi w rejon cmentarza, aby złożyć kwiaty na mogile legionistów. Pozostali uczestnicy obchodów udali się przed pomnik Orłąt Lwowskich, który upamiętnia obrońców Lwowa w walce o niepodległość, aby tam również złożyć wiązanek kwiatów.

Po zakończeniu uroczystości oficjalnych, zgodnie z wieloletnią tradycją w sali Gminnego Ośrodka Kultury odbyła się część artystyczna poświęcona 94. rocznicy odzyskania niepodległości Polski. Uczestnicy mieli przyjemność obejrzenia i wysłuchania montażu słowno-muzycznego „Goście Generała Dąbrowskiego” w wykonaniu uczniów z ZSO w Urzędowie pod kierunkiem pań: Małgorzaty Wośkowskiej, Moniki Siekaczyńskiej, Anny Wnuk i Moniki Jastrzębskiej. Na scenie wystąpiły również zespoły działające przy GOK: „Dwie plus jeden” – zespół rodzeństwa Wołoszynów, Paweł Grzebulski, zespół „Vox Celestis” oraz „Kapela Janka”.

W trakcie trwania części artystycznej nagrodzono zwycięzców Biegu Niepodległości w trzech kategoriach wiekowych:

– w kategorii dziewcząt do lat 16:

1. Katarzyna Wojtaszek,
2. Angelika Straniec,
3. Zuzanna Tomaszewska,

– w kategorii chłopców do lat 16:

1. Robert Krawczyk,
2. Jakub Sadowski,
3. Amadeusz Pagacz,

– w kategorii dorosłych:

1. Marcin Jacniak i Małgorzata Jacniak,
2. Artur Markiewicz,
3. Krzysztof Kuśmierz.

Wręczenia nagród dokonał wójt gminy Jan Woźniak oraz prezes Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej Tomasz Wyka.

W dniu Święta Niepodległości zawsze wracamy we wspomnieniach do tamtych wydarzeń i cieszymy się, że żyjemy w wolnym kraju.

Andrzej Rolla

Jubileusz 55-lecia i Dzień Patrona Zespołu Szkół – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Orłąt Lwowskich w Urzędowie

16 listopada 2012 r. w Zespole Szkół CKZiU im. Orłąt Lwowskich w Urzędowie odbyły się uroczystości: Szkoła obchodziła jubileusz 55-lecia powstania oraz coroczny Dzień Patrona.

Na uroczystość przybyli: Tadeusz Wojtak – starosta kraśnicki, Jan Woźniak – wójt gminy Urzędów, Tomasz Wyka – prezes TZU, prof. dr hab. Marian Surdacki – wiceprezes TZU, prof. dr hab. Władysław Stażka, prof. dr hab. Jan Buraczyński – prezes Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w Lublinie wraz z delegacją, Irena Sabeł – prezes Koła TMLiKPW w Urzędowie, Bogusław Parczyński – wiceprezes Koła TMLiKPW w Urzędowie, emerytowani nauczyciele szkoły, rodzice. Licznie w uroczystości uczestniczyła również młodzież szkolna.

„Czasem wspomnienia czekają uśpione na impuls, co je ożywi” (M. Leśniak) – tymi słowami zostali powitani goście i młodzież. Dyrektor szkoły Andrzej Rolla przedstawił pięćdziesięcioletnią tradycję szkolnictwa zawodowego w Urzędowie. Zapoznał z historią, wymienił wszystkie zawody, kierunki i profile, w których kształciła się młodzież i dorośli od roku 1957. Podkreślił zaangażowanie „Orłąt Lwowskich” w środowisko lokalne, czynny udział w życiu kulturalno-oświatowym, obchodach świąt narodowych, kultywowanie tradycji patriotycznych i regionalnych, wyrazem czego jest coroczna organizacja Dnia Patrona oraz współpraca z Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich.

Następnie starosta Tadeusz Wojtak za wybitne zasługi dla powiatu kraśnickiego odznaczył Medalami Starosty Mariannę Parczyńską – wieloletnią nauczycielkę języka polskiego, opiekuna Koła Miłośników Żywego Słowa, członka Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej i Klubu Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz prof. dr hab. Władysława Stażkę – przyjaciela szkoły.

Goście obejrżeli dwie prezentacje multimedialne związane z historią szkoły (przygotowane przez panie: Renatę Wieczorek, Katarzynę Biegaj i Katarzynę Tomaszewską) oraz część artystyczną poświęconą pamięci Orłąt Lwowskich, przygotowaną przez młodzież szkolną z Koła Miłośników Żywego Słowa. Uczniowie przedstawili program artystyczny poświęcony Orłętom Lwowskim i ich ukochanemu miastu – *Semper Fidelis*. Zaprezentowany montaż słowno-muzyczny, wzbogacony o bardzo interesującą prezentację, reżyserowała pani Marianna Parczyńska we współpracy z paniami: Katarzyną Biegaj i Małgorzatą Rachoń. Wystąpili w nim uczniowie: Karolina Prokop, Anna Drobek, Ewelina Bartoszek, Adriana Małek, Żaneta Stępnia, Patryk Pawelec, Krystian Sajdak, Bohdan Antonyuk, Michał Kołbuk. Na organach

grał Patryk Tokarski, a nagłośnienie zapewnił Michał Gładkowski.

Po części artystycznej wszyscy udali się na mszę św., po której złożyli kwiaty przed pomnikiem Orłąt Lwowskich na urzędowskich wałach. Uczestnicy jubileuszu dzięki wzruszającej lekcji historii wrócili do domów w podniosłych nastrojach, przepelnieni duchem patriotyzmu.

Prezentację dotyczącą jubileuszu 55-lecia naszej szkoły oraz wspomniane wyżej przedstawienie obejrżeli również mieszkańcy Urzędowa oraz członkowie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich – Klub w Urzędowie. Przybyli oni do szkoły wieczorem, 19 listopada, by bliżej poznać historię Orłąt Lwowskich oraz uroki miasta, za które młodzi herosi oddali życie.

„Orłęta Lwowskie” są widoczne w środowisku lokalnym poprzez czynne angażowanie się w życie kulturalno-oświatowe, obchody świąt narodowych, kultywowanie tradycji patriotycznych i regionalnych. Wyrazem tego jest coroczna organizacja Dnia Patrona oraz współpraca z Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, parafią rzymskokatolicką, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Towarzystwem Ziemi Urzędowskiej. Wychowanie patriotyczne młodzieży jest jednym z priorytetów naszej działalności. W dowód uznania za godne propagowanie wzniosłych ideałów wśród młodzieży, sztandar szkoły został odznaczony Krzyżem Drugiej Obrony Lwowa.

Z dumą przyjęliśmy również podziękowania i gratulacje od Zarządu TMLiKPW w Lublinie za wzruszające widowisko jubileuszu 55-lecia i Dnia Patrona, zaakcentowane słowami wiersza Mariana Hemara, które wyrażają najpełniej odpowiedzialność i nadzieje, jakie spoczywają na całej społeczności szkolnej:

„Do czyich rąk ostatni z nas
Odda chorągwi drzewce,
Komu przekaże, gdy nadejdzie czas,
Aby ją niósł do domu...”

Dzisiaj nie ma wątpliwości, że wizerunek „Szkół Orląt” jest pozytywny.

Czym jest dla nas Niepodległość?

„Jesteśmy im wdzięczni za to, że możemy cieszyć się wolnością – wyznawać swoją wiarę i rozmawiać w ojczystym języku”.

Jest taki dzień, w którym Polacy na całym świecie obchodzą Narodowe Święto Niepodległości. Ale czym jest dla nas niepodległość? Jest tylko słowem, czy raczej bezcennym darem, który otrzymaliśmy dzięki ofiarności rodaków walczących o nią wiekami...

11 listopada 2012 r. delegacja Zespołu Szkół – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Orląt Lwowskich uczestniczyła w obchodach Narodowego Dnia Niepodległości Polski we Lwowie. W uroczystościach uczestniczył poczet sztandarowy szkoły, uczniowie i nauczyciele: Małgorzata Rachoń, Katarzyna Bryndza, Bohdan Antonyuk i dyrektor szkoły Andrzej Rolla.

Święto rozpoczęła msza św. w intencji ojczyzny w bazylice metropolitalnej pw. Wniebowzięcia NMP. To tu w 1656 r., w czasie potopu szwedzkiego, król Jan Kazimierz oddał Rzeczpospolitą pod opiekę Matki Boskiej. Parafia nie poddała się represjom i nie upadła podczas ateizacji w ZSRR, a odwrotnie – stała się ostoją polskości we Lwowie. Gdzież więc, jak nie tu, wznosić modlitwy o dobro ojczyzny?

Uroczyste mszy świętej przewodniczył wikariusz generalny Kurii Metropolitalnej ks. prałat Józef Pawliczek. W świątyni licznie zgromadzili się przedstawiciele polskiej społeczności Lwowa i ziemi lwowskiej oraz pielgrzymi z Polski, w tym liczna grupa gości z Lublina – Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Stowarzyszenie „Wspólne korzenie”, poczty sztandarowe szkół imienia Orląt Lwowskich i nasza delegacja z Urzędowa. Uczestniczyli także przedstawiciele Konsulatu RP we Lwowie z konsulem generalnym Jarosławem Drozdem na czele.

Piękną i wzruszającą homilię wygłosił proboszcz archikatedry ks. Jan Nikiel. Swoje rozważania o prawdziwym wymiarze ludzkiej miłości i poświęceniu wobec bliźniego, w tym także wobec ojczyzny, ks. kanonik oparł na przypowieści o wdowie z Ewangelii św. Marka, a także przypomnieniu postaci św. Maksymiliana Kolbe.

Następnie zebrani w świątyni rodacy ze Lwowa i goście z Polski, udali się na Cmentarz Łyczakowski, aby przy Grobie Nieznanego Żołnierza oddać hołd Lwowskim Orlątom poległym w walce o Polskę. Uroczyste złożenie wieńców przez przedstawicieli polskich organizacji ze Lwowa i okolic oraz gości z Polski rozpoczęło się od wspólnego zmówienia Modlitwy Pańskiej i zapalenia zniczy. „Módlmy się za wszystkich, którzy walczyli o ojczyznę, którzy spoczywają na tym cmentarzu i w innych miejscach. Jesteśmy im wdzięczni za to, że możemy cieszyć się wolnością – wyznawać swoją wiarę i rozmawiać w ojczystym języku” – przemówił proboszcz kościoła pw. św. Antoniego we Lwowie o. Władysław Lizun. Konsul generalny RP we Lwowie ambasador Jarosław Drozd wdzięczny za tak liczne przybycie, zarówno Polakom z ziemi lwowskiej, jak i Polakom, którzy przyjechali z Polski, żeby oddać hołd polskiemu żołnierzowi, powiedział: „Zawsze wierny Lwów, zawsze broniący Rzeczypospolitej, w walce o niepodległość w 1918 r. szczególnie się zasłużył, – Lwowskie Orłęta złożyły największą ofiarę na ołtarzu niepodległej ojczyzny”.

Z Cmentarza Orląt delegacje z Polski przejechały autokarami, aby zapalić znicze i pokłonić się poległym żołnierzom spoczywającym na cmentarzu Janowskim i profesorom lwowskich uniwersytetów pomordowanym na Wzgórzach Wuleckich przez hitlerowców w 1941 r.

Czym więc jest dla nas 11 listopada? Okazją do przypomnienia sobie męczeńskiej drogi naszego kraju ku wolności i oddania hołdu bohaterom? A może to jedyny dzień w roku, kiedy przypominamy sobie o tym, że jesteśmy Polakami, dzień kiedy ustają spory i czujemy się wspólnotą? Rozważania o niepodległości można snuć w nieskończoność.

Chciałoby się wierzyć, że dumni jesteśmy w sercu z tego, że jesteśmy Polakami. Wierzyć, że nie zapominamy o tym na co dzień i swym życiem staramy się kształtować pozytywny wizerunek Polaka w oczach sąsiadów.

Leszek Gozdalski

Kronika wydarzeń 2012 r.

Styczeń

12–14 stycznia w Trzydniu Dużym odbył się 13. Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastoralek, w którym wzięły udział zespoły z Urzędowa. W kategorii zespołów dziecięcych i młodzieżowych uzyskał wyróżnienie zespół Agaty, Doroty i Marcina Wołoszynów, w kategorii zespołów wokalnych drugie miejsce zajął zespół „Vox Celestis” a w kategorii kapel pierwsze miejsce „Kapela Janka” – wszystkie działające przy GOK w Urzędowie.

24 stycznia w SP w Leszczynie z okazji Dnia Babci i Dziadka miała miejsce uroczysta akademicka, na którą dzieci zaprosiły swoich dziadków i babcie.

25 stycznia na II Kraśnickim Konkursie Kolęd „Kapela Janka” zajęła pierwsze miejsce w kategorii kapel, zespół „Vox Celestis” zajął trzecie miejsce w kategorii zespołów wokalnych a zespół „Wesołe nutki” zajął trzecie miejsce wśród zespołów dziecięcych i młodzieżowych.

Luty

4 lutego po raz 28. w GOK w Urzędowie odbyło się Noworoczne Spotkanie Kobiet.

18 lutego miały miejsce uroczystości obchodów 50-lecia Koła Gospodyń wiejskich w Bobach Księżych.

24 lutego w mistrzostwach powiatu szkół podstawowych w koszykówce chłopców szkoła w Urzędowie zajęła trzecie miejsce.

28 lutego w ZSO w Urzędowie odbyły się mistrzostwa powiatu gimnazjów w piłce siatkowej dziewcząt, w którym siatkarki z Urzędowa zajęły drugie miejsce.

Marzec

2 marca uczniowie gimnazjum przy ZSO w Urzędowie na XIV ogólnopolskim przeglądzie „Scenes from Shakespeare in English Festival” w Domu Kultury LSM w Lublinie wystawili fragment dramatu Williama Shakespeare’a *Romeo i Julia* w języku angielskim.

21 marca w Zespole Szkół w Skorczycach miała miejsce trzecia edycja imprezy środowiskowej dotyczącej kobiet „Piękna, zdrowa i mądra”.

21 marca w szkole w Skorczycach zainaugurowano obchody Skorczyckiego Dnia Języka Polskiego pod hasłem „Jestem Polakiem – szanuję polszczyznę”.

22 marca w mistrzostwach powiatu szkół podstawowych w halowej piłce nożnej chłopców drużyna z ZSO w Urzędowie zajęła trzecie miejsce.

W dniach od **26 marca** do **4 kwietnia** uczniowie ZSO w Urzędowie wzięli udział w wymianie młodzieży „Youth Exchange Multi-History” we włoskiej miejscowości Pizzo.

28 marca w mistrzostwach powiatu szkół podstawowych w piłce ręcznej chłopców, które miały miejsce w hali Gimnazjum nr 1 w Kraśniku drużyna z Urzędowa zajęła pierwsze miejsce.

30 marca uczeń gimnazjum w Skorczycach Stanisław Dziurda zajął trzecie miejsce w XIII Powiatowym Konkursie Krajoznawczym „Czy znasz swój region?”.

30 marca odbyła się Droga Krzyżowa, która wiodła ulicami Urzędowa.

Kwiecień

12 kwietnia uczennica SP w Skorczycach Alicja Moryc została wyróżniona w powiatowych eliminacjach do XXXI Małego Konkursu Recytatorskiego.

25 kwietnia siatkarki ze szkoły podstawowej w Urzędowie zajęły trzecie miejsce w Wojewódzkim Finale Igrzysk w mini piłce siatkowej dziewcząt, który odbył się w Białej Podlaskiej.

Maj

3 maja odbyły się uroczyste obchody Święta Konstytucji 3 Maja. Po części oficjalnej odbyła się w GOK uroczysta akademicka.

8 maja w mistrzostwach powiatu w lekkiej atletyce „Gimnazjada” brały udział uczennice z gimnazjum w Urzędowie, sztafeta dziewcząt 4 × 100 metrów zajęła trzecie miejsce, a sztafeta „szwedzka” drugie.

13 maja miała miejsce zorganizowana przez Stowarzyszenie Gminnej Rady Kobiet w Urzędowie impreza kulturalno-rekreacyjna w Moniakach.

13 maja 43 dzieci z naszej parafii przystąpiło do I Komunii Świętej.

15 maja w Szkole Filialnej w Rankowskim obchodzono Święto Polskiej Niezapominajki, zorganizowano rajd pieszy po najpiękniejszych przyrodniczo zakątkach Urzędowa.

22 maja uczniowie szkoły podstawowej w Skorczycach zajęły pierwsze miejsce na etapie powiatowym w Konkursie Wiedzy Prewencyjnej „Jestem Bezpieczny” rozgrywanym w Komendzie Powiatowej Policji w Kraśniku i reprezentowali powiat w konkursie wojewódzkim, zajmując piąte miejsce.

26–28 maja obchodzone były Dni Urzędowa, podczas których odbywały się wykłady i występy zespołów artystycznych, nastąpiło otwarcie Domu Wiejskiego w Józefinie, miały miejsce festyn rekreacyjny i zawody wędkarskie o Puchar Wójta Gminy Urzędów na zbiorniku wodnym w Skorczycach.

30 maja został rozstrzygnięty konkurs na „Najładniejszy ogródek przydomowy, najbardziej zadbane gospodarstwo rolne oraz na zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków użyteczności publicznej”.

Czerwiec

7 czerwca wokół rynku w Urzędowie przeszła uroczysta procesja Bożego Ciała.

10 czerwca Małgorzata Latos, sołtys z Mikołajówki, otrzymała tytuł „Sołtysa Roku – inwestora i inicjatora działań społecznych” oraz „Sołtysa Publiczności” podczas konkursu na dzierzkowickim Festynie Sołeckim.

17 czerwca odbyły się obchody 50-lecia Szkoły Podstawowej w Leszczynie i nadanie jej imienia Marii Skłodowskiej-Curie.

Lipiec

1 lipca w Bobach odbyło się Święto Malin.

Sierpień

W dniach **9–12 sierpnia** w Urzędowie miał miejsce XVI Ogólnopolski Zlot Miłośników Astronomii – OZMA 2012.

24–26 sierpnia w Urzędowie zostały zorganizowane po raz dziewiętnasty Warsztaty Garncarskie.

Wrzesień

9 września w Popkowicach odbyły się Dożynki Gminy połączone z obchodami 50-lecia OSP w Popkowicach.

14 września uczniowie gimnazjum z Urzędowa zajęły trzecie miejsce w ogólnopolskim konkursie „Fauna w parkach dworskich” organizowanym przez Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy.

29 września w sali GOK odbyła się uroczystość obchodów XX-lecia Klubu Abstynenta „Płomyk” połączona z wystawą, konkursem plastycznym i biegiem trzeźwości zorganizowanym dla młodzieży szkolnej z terenu gminy.

Październik

4 października uczniowie ZSO w Urzędowie wzięli udział w spływie kajakowym rzeką Bystrzycą.

5 października w CKiP w Kraśniku rozdano nagrody zwycięzcom wojewódzkiego konkursu „Pszczola to skarb”; wśród nagrodzonych byli uczniowie szkoły podstawowej w Skorczycach.

7 października w mieście Oulu w Finlandii zakończyło się Seminarium R_U_Online, którego celem było poszerzenie znajomości języka angielskiego; udział w tym przedsięwzięciu wzięły dwie uczennice z ZSO w Urzędowie wraz z opiekunką.

27 października miała miejsce w GOK uroczystość wręczenia przez wójta gminy odznaczeń za długoletnie pożycie małżeńskie przyznane parom małżeńskim, które wstąpiły w związek małżeński 50 lat temu, przyznanych przez Prezydenta RP.

29 października w GOK odbyły się eliminacje gminne XVI Jesiennego Konkursu Recytatorskiego „Świat w krzywym zwierciadle”.

Listopad

11 listopada odbyły się uroczystości gminne Święta Niepodległości rozpoczęte Biegiem Niepodległości ulicami Urzędowa zorganizowanym przez TZU. Po uroczystej

mszy świętej delegacje złożyły wianki kwiatów przed pomnikami Józefa Piłsudskiego, Orłat Lwowskich i na mogile legionistów, następnie w GOK odbyła się uroczysta akademia.

Delegacja uczniów i nauczycieli z Zespołu Szkół CKZiU im. Orłat Lwowskich w Urzędowie wzięła udział w uroczystościach Święta Niepodległości we Lwowie.

16 listopada w Zespole Szkół CKZiU im. Orłat Lwowskich w Urzędowie odbyły się uroczystości Dnia Patrona połączone z jubileuszem 55-lecia powstania szkoły. Goście obejrzeni prezentacje multimedialne związane z historią szkoły oraz część artystyczną przygotowaną przez młodzież.

17 listopada odbył się II zjazd absolwentów Szkoły Przysposobienia Rolniczego, Zasadniczej Szkoły Rolniczej, Wieczorowego Technikum Rolniczego w Urzędowie. W tym szczególnym dniu czczono jubileusz 55-lecia ukochanej *Alma Mater*. Wielu gości przybyło na bal już po raz drugi, co dobrze wróży na przyszłość. Obecność absolwentów pracujących za granicą winna skłonić „tubylców” do głębokiej refleksji.

24 listopada w Domu Wiejskim w Józefinie odbyły się uroczystości 50-lecia miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich.

Grudzień

8 grudnia zmarł długoletni proboszcz parafii Urzędów i członek TZU ksiądz kanonik Aleksander Baca.

13 grudnia w Babinie odbyły się uroczystości pogrzebowe śp. ks. kan. Aleksandra Bacy, w których udział wzięły delegacje Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej oraz gminy i parafii Urzędów (szerzej na ten temat piszemy na stronie 99).

28 grudnia miała miejsce świąteczno-noworoczna XXIII sesja VI kadencji Rady Gminy Urzędów, z udziałem proboszcza parafii Urzędów ks. kan. Edwarda Kozyry, proboszcza parafii Boby ks. dziekana Szymona Szlachty, proboszcza parafii Popkowice ks. kan. Andrzeja Mizury oraz osób reprezentujących samorząd gminy, przedstawicieli instytucji, ośrodków i organizacji współpracujących z samorządem a także osób, które w sposób szczególny swoją pracą i osiągnięciami przynoszą chlubę Urzędowowi.

Teresa Kaźmierak

Dni Urzędowa 2013

W roku 2013 obchody Dni Urzędowa odbyły się w dniach 24–26 maja. Zorganizowane zostały tradycyjnie przez Radę i Wójta Gminy Urzędów oraz przez Gminny Ośrodek Kultury i Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej.

Pierwszego dnia, w piątek, zaplanowane było spotkanie władz lokalnych z przedszkolakami na rynku urzędowskim, gdzie miało się odbyć „Czytanie pod chmurką”. Niestety z powodu kapryśnej aury wszyscy musieli przenieść się do sali Gminnego Ośrodka Kultury.

Nasze władze lokalne na chwilę oderwały się od samorządowych obowiązków i sięgnęły po bajki. Dzieci ze skupieniem i zaciekawieniem słuchały, jak czytają głośno ważne i znane osoby z naszej miejscowości: przewodniczący Rady Gminy Urzędów Marek Przywara, radny Rady Powiatu Kraśnickiego Stanisław Tompolski, sekretarz gminy Urzędów Wiesława Ciupak, kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej Danuta Madejek, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Tomasz Wyka, pracownica GOK Agata Twardowska i radny naszej gminy Andrzej Rolla.

Po recitalu Alicji Majewskiej i Włodzimierza Korcza

Na zakończenie spotkania wszyscy słuchacze otrzymali pamiątkowe zakładki do książek. Na twarzach dzieci cały czas gościł uśmiech. Nie zabrakło także miłej niespodzianki dla dzieci, w postaci cukierków. Roznosiły je osoby przebrane za postacie z bajek.

Drugiego dnia odbył się rajd rowerowy. Trasę Urzędów–Natalin–Urzędów pokonywała prawie 40-osobowa grupa rowerzystów w różnym wieku. W Natalinie na wszystkich uczestników rajdu czekały gorące kielbaski i napoje oraz drobne upominki. Ok. godz. 14.00 wszyscy zadowoleni powrócili rowerami do Urzędowa.

O godz. 14.00 na stadionie sportowym został rozegrany mecz piłki nożnej pomiędzy LKS „Orzeł” Urzędów a ULKS Dzierzkowice. Wieczorem mieszkańcy mogli z przyjemnością posłuchać recitalu Alicji Majewskiej i Włodzimierza Korcza. Koncert ten zgromadził liczną publiczność. Wiele osób z sentymentem słuchało utworów przypominających im młodość.

W niedzielę już o 6.00 rano nad zalewem w Skorczycach wędkarze wzięli udział w tradycyjnych zawodach wędkarskich. Walczyli o Puchar Wójta Gminy Urzędów. O godz. 11.30 odprawiona została msza św. w kościele parafialnym w Urzędowie. Po nabożeństwie delegacja złożyła kwiaty przy pomniku 600-lecia. Następnie wszyscy przemaszerowali na stadion, gdzie nastąpiło poświęcenie i oficjalne otwarcie wyremontowanego obiektu sportowego w Urzędowie.

W tym samym czasie, mimo fatalnej pogody, w wozach w Mikuszewskim trwał Wyścig Kolarski MTB o Nagrody Starosty Kraśnickiego i Wójta Gminy. Organizatorem i fundatorem nagród był Klub Sportowy Racing Team Kraśnik i Urząd Gminy w Urzędowie. Współorganizatorami i fundatorami dodatkowych nagród byli: Starostwo Powiatowe w Kraśniku, Fundacja Baran-Cycling, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Po wszystkich uroczystościach oficjalnych na stadionie sportowym rozpoczął się Festyn Sołecki zorganizowany przez Lokalną Grupę Działania Ziemi Kraśnickiej. Na scenie zaprezentowały się zespoły z Urzędowa – „Vox Celestis” i „Kapela Janka”, „Dwie + jeden”, Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Wilkołaza, Męski Zespół Śpiewaczy „Majdaniacy”, „Powiślanki” oraz Zespół Śpiewaczy „Kowalanki”. Rozstrzygnięto również konkurs na Sołtysa Roku i Najciekawszą Inicjatywę w ramach Małych Projektów. Sołtysiem Roku oraz Sołtysiem Publiczności tym razem została Władysława Gozdał z gminy Urzędów. Zostały również wręczone nagrody dla Sołtysa Inwestora i Inicjatora Działań Społecznych. Nagrodę tę otrzymała Stanisława Halina Kowalska z gminy Dzierzkowice, która jednocześnie otrzymała tytuł Sołtysa Seniora. Natomiast tytuł Sołtysa Juniora otrzymała Iwona Czerwińska z naszej gminy.

Podczas trwania imprezy odbył się również konkurs na potrawę regionalną. Pierwsze miejsce zajęła Wiesława Czapla z KGW Moniaki za najlepszą nalewkę z czarnej porzeczeki. Drugie miejsce otrzymała pani z KGW Boby Małgorzata Łakoma za śliwkowy lek na zgryzotę. Trzecie miejsce zdobyła Anna Jach za nalewkę o nazwie Portarówka. Wyróżnienie otrzymała Małgorzata Solis z KGW w Mikołajówce za nalewkę z kwiatu bzu czarnego.

Uroczystościom towarzyszyły stoiska promocyjne i gastronomiczne, wesołe miasteczko, gry i zabawy oraz konkursy dla dzieci i dorosłych.

Niedzielną część święta naszej gminy, jak i całą trzydniową imprezę zwińczył występ zespołu „Voyager”.

Dni Urzędowa jak co roku cieszyły się dużym powodzeniem, szczególnie wśród mieszkańców naszej gminy. Mamy nadzieję, że równie przyjemnie i może przy bardziej sprzyjającej pogodzie będziemy obchodzić Dni Urzędowa w przyszłym roku.

Tadeusz Surdacki

Wystawa malarstwa i rysunku Stanisława Surdackiego

W salach Muzeum Regionalnego w Kraśniku otwarta została w dniu 6 listopada 2013 r. wystawa prac Stanisława Surdackiego. Okazją do zaprezentowania jego dorobku artystycznego była 40. rocznica śmierci. Na wystawie zgromadzonych zostało 26 prac olejnych oraz liczne rysunki wykonane różną techniką z całego okresu twórczości. W gablotach znalazły się pamiątki: paleta, pędzle, farby i kasety, wycinki z prasy i pozycje książkowe, w których omawiana była jego twórczość.

Artysta urodził się w Urzędowie w roku 1915, w rodzinie chłopskiej. Ojciec prowadził kilkumorgowe gospodarstwo. Szkołę powszechną ukończył w Urzędowie. Ze względu na trudne warunki materialne nie mógł podjąć dalszej nauki. Nie zaprzestał jednak marzyć, aby zostać malarzem. Próbował nawiązać kontakt z artystami, którzy przybywali do Kazimierza na plenery. Odbywał tam piesze wędrówki. Później wojna i okupacja spowodowały przerwę w jego zamierzeniach artystycznych. Rok 1945 otworzył konkretną nadzieję na podjęcie działań, aby spełniły się pragnienia. W latach 1947–1953 odbył studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom artysty malarza uzyskał w wieku prawie 40 lat. Przez okres prawie 15 lat pracował w Liceum Sztuk Plastycznych w Zamościu. Był to okres, w którym powstała większość jego prac olejnych

w Kraśniku. Powstały dalsze prace – głównie motywy z Kraśnika. Za jego sprawą organizowane były plenery z udziałem profesjonalnych artystów ze środowiska lubelskiego, warszawskiego i krakowskiego.

Wernisaż wystawy, od lewej: Zdzisław Winkler, Waldemar Gryta, Marian Surdacki, Tomasz Wyka, Zdzisław Latos, Tadeusz Surdacki

oraz ponad 100 rysunków i akwreli. Jako modele służyli mu uczniowie podczas zajęć szkolnych. Ze względu na stan zdrowia przerwał pracę w liceum i wrócił do domu rodzinnego. Dalej intensywnie malował. Na kilka lat przed śmiercią podjął pracę w Powiatowym Domu Kultu-

Twórczość Stanisława Surdackiego jest niepowtarzalna, wypracował własny styl. Tematyka bardzo zróżnicowana, głównie motywy wiejskie. Sporo prac dotyczy scen partyzanckich, a w ostatnim okresie malował zaułki Kraśnika. Na stosunkowo krótki okres jego życia (zmarł w wieku 58 lat) przypada tylko 20 lat aktywności malarzkiej, jako wykształconego artysty. Pozostawił po sobie około 120 obrazów olejnych. Prawie wszystkie trafiły do kolekcji prywatnych. Tylko po kilka prac znajduje się w Muzeum Lubelskim i Zamojskim. Na wystawę trafiły tylko te obrazy, które możliwe były do wypożyczenia z terenu Urzędowa i Kraśnika. Najcenniejsze są własnością osób prywatnych zamieszkałych w Lublinie i Zamościu.

Wystawę otworzyła kierowniczka Muzeum Ewa Wichrowska, witając zaproszonych gości. Omówiła pokrótce okoliczności i cel wystawy, a także przedstawiła i zaprezentowała zgromadzone eksponaty. W czasie dyskusji wspominali artystę i charakteryzowali kolejno jego twórczość: Tadeusz Surdacki i Stanisław Sprawka, Henryk Dąbrowski, Zdzisław Latos i Marian Surdacki.

Wystawa będzie trwała do końca roku.

Na okładce obecnego numeru „Głosu” prezentujemy wybrane prace Stanisława Surdackiego z omawianej wystawy.

Andrzej Rolla, Marian Surdacki

Święto Niepodległości Polski we Lwowie

*Nam wojna stała się grobem
– Wam odrodzeniem,
Gdy chodzicie w blasku dnia
– pomyślcie o tych, którzy za was polegli*

W dniu 10 listopada 2013 r. delegacja i poczet sztandarowy Zespołu Szkół – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Orłąt Lwowskich w Urzędowie uczestniczyła w obchodach Święta Niepodległości we Lwowie. W uroczystościach udział wzięli: uczniowie ZS w Urzędowie, dyrektor Andrzej Rolla, nauczycielka Katarzyna Biegaj, wójt gminy Urzędów Jan Woźniak, prof. dr hab. Marian Surdacki z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, prezes Klubu TMLiKPW w Urzędowie Irena Sabeł oraz Danuta Dobrowolska i Andrzej Sadowski.

Uroczystość rozpoczęła msza święta w intencji ojczyzny z okazji 95. rocznicy odzyskania niepodległości celebrowana przez księdza arcybiskupa metropolitę lwowskiego Mieczysława Mokrzyckiego w bazylice metropolitalnej pw. Wniebowzięcia NMP we Lwowie. „Dzień odzyskania niepodległości jest dla Polaków dniem radości a zarazem pamięci o wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do wolności. Jest to jednak przede wszystkim dzień wdzięczności Panu Bogu za wysiłek i trud wielu synów Polski, ich ofiary zdrowia i życia, które dzięki Bożemu błogosławieństwu zaowocowały wolnością. Chcemy o nich przede wszystkim pamiętać przed Bogiem. My także pragniemy włączyć się w szereg tych świadectw, które przed Bogiem zasługują na wieczną pamięć. Chcemy prosić Pana Boga o błogosławieństwo i łaskę, abyśmy byli ludźmi silnymi w czynieniu dobrze i godnymi tych wszystkich których dziś wspominamy” – mówił abp Mokrzycki przed rozpoczęciem mszy świętej. W homilii metropolita lwowski wspominał rodaków, którzy do końca byli wierni Bogu i ojczyźnie. „Ta droga nie jest zamknięta przed nami” – podkreślił hierarcha i dodał: „Trzeba abyśmy odkryli i przeżyli to co oni, że tylko to, co ma prawdziwą i wieczną wartość, warte jest naszego życia”. Kaznodzieja wyjaśnił, że „Święto Niepodległości najpierw uświadamia nam, że jesteśmy zarządcami niepodległości i wolności, że jesteśmy spadkobiercami tych, którzy za ojczyznę i za naród bohatersko i bezinteresownie przelewali krew i oddali życie. Że nam żyjącym tu i teraz została powierzona wielka nadzieja na Polskę zjednoczoną, sprawiedliwą i solidarną”. Arcybiskup Mokrzycki zauważył, że w wielu stron słyhać, że patriotyzm odszedł już do historii, że w obecnych czasach stał się przeżytkiem i zwłaszcza dla młodego pokolenia Polaków ojczyzna przestaje być warto-

ścią. „To prawda, że patriotyzm ma dzisiaj inną postać niż wtedy, gdy toczyła się walka o niepodległość. Obecnie nikt nie stawia przed nami aż tak heroicznych wyzwań, ale to nie zwalnia nas z obywatelskich postaw solidarności z całą naszą wspólnotą, z troski o jakość wspólnego życia, z uczciwej pracy i odpowiedzialności za dobre wychowanie przyszłych pokoleń. Taki sposób zaangażowania każdego syna i córki polskiej ziemi jest patriotyzmem. Taki sposób zaangażowania jest wdzięcznością za cenny dar wolności wywalczony krwią i zmaganiem tylu poprzednich pokoleń. Taki sposób zaangażowania jest także formą spłaty długu, jaki mamy wobec tylu szeregów polskich żołnierzy i działaczy niepodległościowych” – przekonywał abp Mokrzycki.

Wieniec składają wójt gminy Urzędów Jan Woźniak oraz dyrektor Zespołu Szkół im. Orłąt Lwowskich w Urzędowie Andrzej Rolla

Następnie dokonano uroczystego złożenia wienców z białych i czerwonych kwiatów oraz zapalenia zniczy na płycie głównej Cmentarza Obrońców Lwowa. Uroczystościom tym przewodniczyli: proboszcz archikatedry lwowskiej ks. Jan Nikiel i prof. Jarosław Drozd – konsul generalny Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie. Wieniec od rektora KUL złożył prof. dr hab. Marian Surdacki, w imieniu delegacji z Urzędowa wieniec złożyli: wójt gminy Jan Woźniak i dyrektor szkoły Andrzej Rolla. Młodzież zapaliła znicze na grobach Orłąt Lwowskich. „Listopadowe święto we Lwowie ma szczególne znaczenie dla tych Polaków, którzy tu żyją i działają, polskich organizacji, szkół, ale również dla wszystkich Polaków, którzy pamiętają o znaczeniu Lwowa w walce niepodległościowej. To tutaj we Lwowie marszałek Józef Piłsudski przez parę lat mieszkał do I wojny światowej. Tu powstawały pierwsze podręczniki, pierwsze polskie instrukcje” – powiedział Jarosław Drozd konsul RP. Po jego przemówieniu głos zabrał Marian Surdacki, który powiedział:

„Szanowny Panie Ambasadorze,
Czcigodny Księżę Prałacie,
Drodzy Rodacy, Drodzy Bracia Ukraińcy

Przed chwilą złożyłem przed pomnikiem Orłąt Lwowskich wieniec w imieniu rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ks. prof. Antoniego Dębińskiego. Spoczywające na Cmentarzu Łyczakowskim Orłęta łączy z moim Uniwersytetem wspólna metryka i tradycja. Bohaterskie dzieci i młodzież lwowska oddała w 1918 r. swoje życie w heroicznej walce za wolność, odradzającej się po blisko 130 latach niewoli, Ojczyzny. Jednocześnie w tym samym czasie ks. Idzi Radziszewski budował podstawy wyższego szkolnictwa II Rzeczypospolitej, zakładając w Lublinie w 1918 r. Uniwersytet Lubelski, późniejszy Katolicki Uniwersytet Lubelski.

Przemawia prof. Marian Surdacki

To ofiara krwi i życia Orłąt sprawiła, że Lwów znalazł się w granicach naszej Ojczyzny, dzięki czemu rozwijał się w niej i uzyskiwał wielką renomę Uniwersytet Jana Kazimierza. Ścisłe były wtedy związki obu miast, Lublina i Lwowa, i działających w nich uczelni. To Uniwersytet Lwowski stał się dla nowo tworzonego Uniwersytetu Lubelskiego rezerwuarem kadry profesorskiej i zapleczem naukowym. Nie mając własnych wykładowców, mój macierzysty uniwersytet, wspomagany był przez liczne grono naukowców z Uniwersytetu Jana Kazimierza, którzy bądź na stałe osiedlili się w Lublinie, bądź systematycznie dojeżdżali ze Lwowa. Przez około dziesięć pierwszych lat, w obliczu nieposiadania przez Uniwersytet Katolicki w Lublinie uprawnień do firmowania stopni magisterskich, jego absolwenci otrzymywali dyplomy z pieczęcią Uniwersytetu Lwowskiego. To właśnie za to, jako wychowanek i pracownik mojej *Alma Mater* składam hołd i podziękowanie nieśmiertelnym Orłętom Lwowskim i ich ukochanemu miastu. Za pięć lat będziemy razem obchodzić stuletnią rocznicę bohaterskiej obrony Lwowa oraz powstania jedynej w bloku wschodnim w czasach komunizmu niezależnej wyższej uczelni – Uniwersytetu Katolickiego.

Pragnę zaznaczyć, że przybyłem tu razem z przedstawicielami Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich z rodzinnego Urzędowa, którzy od wielu lat regularnie odwiedzają w Święto Niepodległości bratnie, można by rzec partnerskie, miasto. Czynią

to zwłaszcza przedstawiciele Szkoły Średniej im. Orłąt Lwowskich, jednej z nielicznych w kraju placówek edukacyjnych, która wybrała sobie taki patronat. Chciałbym też powiedzieć, że w Urzędowie istnieje jedyny w Polsce pomnik Orłąt Lwowskich, ufundowany w 1926 r. przez miejscowe grono nauczycielskie. Wielostronne są więc związki moje i mojego Uniwersytetu z polskim i zarazem ukraińskim Lwowem i jego Orłętami.

W tym symbolicznym miejscu chciałbym pogratulować narodowi ukraińskiemu, że od ponad dwudziestu lat może cieszyć się z posiadania własnego państwa i własnej niepodległej ojczyzny. Jesteśmy bratnimi i bardzo sobie bliskimi narodami, które przez kilka stuleci tworzyły jedno państwo i pisały wspólne dzieje. Ze względu na dawne tradycje i głębokie historyczne związki powinniśmy się wzajemnie szanować i dbać o wspólną kulturę duchową i materialną. Powinniśmy wybierać z przeszłości wszystko co najlepsze i to co nas łączy, a nie dzieli. Teraz gdy Ukraina, razem z Rzeczypospolitą, może cieszyć się wolnością i autonomią, życzę Jej i całemu narodowi ukraińskiemu pomyślnego rozwoju i szybkiej akcesji do Unii Europejskiej. Dziękuję za możliwość wystąpienia na tej świętej dla Polaków ziemi”.

Od lewej: Jan Woźniak, konsul RP Jarosław Drozd, ks. Jan Nikiel, Marian Surdacki, pani Drozd, Andrzej Rolla

W dalszej kolejności upamiętniono „Bohaterskich żołnierzy ze wszystkich dzielnic Polski, którzy polegli lub zmarli z ran w obronie Lwowa i Kresów Wschodnich w latach 1918–1920” na cmentarzu Janowskim i oddano hołd rozstrzelanym profesorom lwowskim na Wzgórzach Wuleckich, gdzie również złożono wieniec i zapalono znicze.

Uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół w Urzędowie składają podziękowania panu Andrzejowi Kudlickiemu – „Quand” za organizację wyjazdu do Lwowa.

My, społeczność szkolna Zespołu Szkół Orłąt Lwowskich wiemy, że tylko od nas samych zależy, jaka będzie przyszła Polska. Od naszego rozumienia patriotyzmu zależy dziś kształt państwa, jego pomyślność i rozwój. Jesteśmy to winni tym wszystkim, którym nie było dane doczekać wolnej ojczyzny. Jesteśmy to winni „długiemu łańcuchowi ludzkich istnień połączonych myślą prostą – żeby Polska była Polską”.